

РЕШЕНИЕ

№ 16955

гр. София, 04.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в публично заседание на 06.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **2240** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Б. Н. Н., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на К., чрез адв. Н., срещу решение № 94/20.01.2026 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата и в с.з. чрез адв. Н. излага съображение за неправилност на административния акт поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и нарушение на материалния закон – отменителни основания по чл. 146, т. 3 и 4 от АПК. Неотносими били твърденията, че апликантът е участвал в производството след като се е запознал надлежно с българското законодателство и го е интерпретирал в своя полза. Неправилно било прието, че липсата на представени доказателства от страна на апликанта съставлява основание за отказ от предоставяне на закрила. Не бил направен задълбочен анализ на политическата обстановка в държавата по произход. Иска се отмяна на обжалвания административен акт и връщане на преписката на решаващия орган с указания за предоставяне на бежански и/или хуманитарен статут.

Ответникът – председател на Държавната агенция за бежанците при МС, се представлява от юрк. К., която оспорва жалбата като неоснователна. Сочи се, че се касае за икономически мигрант, неотговарящ на условията на чл. 8 и 9 от ЗУБ за предоставяне на международна закрила.

Жалбата е допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, което е адресат на индивидуален

административен акт, засягащ неговата правна сфера неблагоприятно, тъй като му налага ограничения чрез отказ от предоставяне на права. Жалбата е подадена в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

От фактическа страна се установява следното:

Чужденецът е подал молба за предоставяне на международна закрила на 29.07.2025 г. (л. 69) в РПЦ - [населено място], отдел „ПМЗ - кв. Военна рампа“. Роден е на 22.02.2000 г. в [населено място], ДР К., гражданин на ДР К., етническа принадлежност - муконго, християнин. Личните му данни са били установени въз основа на подписана декларация на основание чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

С него е проведено интервю на 05.08.2025 г. (л. 44) за изясняване на причините, поради които е напуснал страната си, и е подал молба за международна закрила. В хода на интервюто същият е посочил, че за да успее да напусне ДР К., за него е бил изготвен фалшив дипломатически паспорт от полковник в К., като документът е бил предназначен единствено за улесняване на напускането на страната. Същото лице му е предоставило и разрешение за пребиваване във Франция, като му казал, че то е оригинално. С фалшивия дипломатически паспорт напуснал К. със самолет, пътувайки първо до Т., където пребивавал 7-8 месеца. След това отпътувал със самолет за Турция, където останал 5 дни. Посочва, че получил турска виза директно на летището поради вида на паспорта, макар да не е дипломат. Подчертава, че това бил единственият начин да напусне страната, тъй като с обикновен паспорт щял да има нужда от виза. Знаел, че паспортът е фалшив. От Турция пътувал с автобус до българската граница, където на 15 юли 2025 г. влязъл в Република България и подал молба за международна закрила. При граничната проверка българските власти установили, че паспортът е фалшив. Молителят твърди, че паспортът му бил иззет в България.

Апликантът мотивира молбата си за международна закрила с твърдението, че е бил осъждан. Разказал, че на 07.08.2024 г. бил оставил автомобила си и отишъл да пазарува в града, където случайно попаднал на размирици. По негови думи там имало групи, наричани „силите на прогреса“, които били разпръснати от полицията. Полицията извършила арести и той бил задържан заедно с тях, въпреки че не бил част от тези сили. Обяснил, че групите искали да разбият къщата на бившия президент, а той ги видял и се уплашил, вследствие на което започнал да тича, попадайки сред тях, заради което е бил арестуван. Твърдял, че макар да е бил невинен, бил задържан заедно с приблизително 85 души.

Молителят споделил, че за два дни хората от групата били осъдени, а понеже той бил с тях, бил осъден също. разказал, че бил осъден на 10 години лишаване от свобода. След това били избрани 40 човека, които да бъдат изпратени в [населено място]. Заявил, че останал 5 дни в ареста. Посочва, че имал контакти с полковник, когото превозвал с таксито си, и този полковник му помогнал да избяга. Когато задържаните трябвало да бъдат прехвърлени в [населено място], за да бъдат присъединени към армията, на един полицейски пост полковникът му помогнал да избяга, докато уреждали формалностите по преместването. Твърди, че нямал никакви доказателства за тези събития. Напуснал ДР К. именно заради този арест и осъждане. Заявява, че бил заплашван от полицията четири пъти и че по време на задържането бил пребиван. Все още изпитвал болка от нанесени удари и порязване с остър предмет. Това се случило по време на -ареста на 7-ми август, когато полицията питала задържаните защо са отишли да разбиват къщата на бившия президент. Той заявил, че е невинен. Посочва, че събитията се случили в [населено място]. Обяснява, че когато отишъл да пазарува, не знаел, че ще има размирици. Още първия ден в затвора също бил заплашван, но извън този случай не е имал други проблеми с властите.

Молителят разказал и за инцидент на отвличане. Съобщил, че веднъж, през 2020 г., докато работел като таксиметров шофьор, след приключване на работа оставил собствената си кола и

взел друго такси, за да се прибере. Шофьорът на това такси го отвлякъл. Отвлечането продължило около 1-2 часа, като му отнели всички вещи, пари, телефон, дрехи, и го изхвърлили на пътя, оставяйки го само по долни дрехи. Посочва, че бил в много тежко състояние, „между живота и смъртта“. Подал жалба в местната полиция, но извършителите не били открити. Молителят заявява, че в района, в който живял, не е имало военни действия и че преди ареста водил спокоен живот. Посочва, че при задържането му имало и други невинни хора, които също били арестувани, без да участват в размириците. Заявява, че дал пълни обяснения по време на разпита, но властите не му повярвали.

АО е счел молбата за неоснователна. Приел, че апликантът е направил опит да представи бежанска история, ползвайки общоизвестни за страната факти. Няма данни за лично преследване, осъществено спрямо него, в представената бежанска история не се откривал личен мотив.

Прието е, че използвайки разказа си, молителят по-скоро цели да улесни възможността да придобие международна закрила на всяка цена, подсилвайки по този начин бежанската си история.

Бежанската история е приета и за противоречива и нелогична.

Изложени са подробни мотиви за липса на осъществени хипотези по чл. 8 и 9 от ЗУБ. Направен е анализ на политическата обстановка в К. и е изведен извод, че в страната по произход има епизодични политически протести, но те не достигат прага на „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на международното хуманитарно право. Тъй като апликантът е от К. - район, който е извън зоната на активните боеве - той вече се намира в „безопасната“ част на страната. Липсвало правно основание да се предостави закрила заради конфликт, който се случва в другия край на държавата и не засяга молителя пряко. Като аргумент за това е оценено и самото твърдение на апликанта по време на интервюто, в което той заявява, че е нямало военни действия там, където е живеел.

При тези факти съдът намира жалбата за неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата

на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтораемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани.

Основните възражения на жалбоподателя, свързани с процедурата са, че не е оценена в пълнота бежанската история, както и че незаконосъобразно му е вменена доказателствена тежест.

Бежанската история на жалбоподателя, така както е изложена в интервюто и възпроизведена в административния акт, правилно е преценена като неубедителна, вътрешно противоречива и неподкрепена с доказателства.

Твърдението за осъждане на 10 години лишаване от свобода, постановено в рамките на два дни спрямо група от около 85 лица, без индивидуализация на отговорността, обосновано е сметено за житейски нелогично и недостоверно. Липсват каквито и да било писмени доказателства или други индиции, които да подкрепят това твърдение. Дори и да се приеме, че е апликантът е бил задържан във връзка с масови безредици, описаните факти сочат на инцидентно задържане в контекста на обществен ред, а не на целенасочено преследване по някой от релевантните признаци – раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към социална група. Самият жалбоподател заявява, че не е участвал в протестите, а е попаднал случайно сред тълпата. Липсват данни за субективен елемент, релевантен за преценката, от страна на властите в К. към жалбоподателя. От изложеното се установява еднократен инцидент, след който той успява да напусне страната без да сочи последващи издирвания, наказателно преследване или други действия, насочени конкретно към него. Самият кандидат изрично заявява, че преди този инцидент е водил спокоен живот и не е имал проблеми с властите, което изключва наличието на трайна репресия спрямо него. Неясно е за какви обстоятелства е бил заплашван от полицията (стр. 3 от интервюто, изр. последно).

Съобразно задължителната практика на СЕС, установена с решение по дело С-465/07 М. Е., молителят следва с твърденията си да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, обуславящи представките за предоставяне на международна закрила, каквото субективно засягане в случая липсва. По тази причина са ирелевантни твърдения за отвлечане в такси, кражба и др.

Не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут.

От анализа на фактите по преписката правилно е прието, че не съществува реална опасност

жалбоподателят да бъде изложен на смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унижително отнасяне; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му поради безогледно насилие.

Твърденията за упражнено насилие по време на задържането, дори да се приемат за достоверни, се отнасят до минал, единичен акт, който не е доказано да е продължил или да създаде бъдещ риск. Липсват данни за системност, повторяемост или ескалация.

Отделно от това жалбоподателят не твърди да е обект на издирване, наказателно преследване или други действия от страна на държавните органи след напускането на страната.

Следователно не е доказана реална, конкретна и лична опасност, каквато изисква чл. 9 ЗУБ.

От съдържанието на представената справка за ДР К. се установява, че в страната съществуват въоръжени конфликти и насилие, но те са географски ограничени, основно в източните провинции (Северно и Южно К., И.). Конфликтът е свързан с дейността на въоръжени групировки като М23, като се характеризира с локализирани военни действия, а не с всеобхватен вътрешен въоръжен конфликт на територията на цялата държава. В столицата К., откъдето произхожда жалбоподателят, не се установява наличие на безогледно насилие или активни бойни действия. Налице са политически напрежения и протести, но те са епизодични и не достигат прага на интензивност, изискуем за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ.

Следователно общата обстановка в страната не обосновава извод, че всяко лице, пребиваващо там, е изложено на реален риск от тежки посегателства. Още по-малко може да се направи такъв извод за жалбоподателя, който е от регион, незасегнат от въоръжен конфликт.

Предвид изложеното в справката следва да се съобрази основното правило, формулирано в т. 39 от решение на СЕС от 17.02.2009 г. по дело С- 465/07, с което се въвежда обратно пропорционална връзка между засягането на личните интереси на търсещия закрила и степента на безогледно насилие, изискуема, за да се предостави такава закрила. Доколкото личната бежанска история на жалбоподателя се характеризира с липса на каквито и да били основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, то толкова по-висок би следвало да е интензитетът на безогледно насилие в страната му. Такъв не е установен по делото, поради което по отношение на него не следва да намерят приложение, както чл. 8, така и чл. 9 ЗУБ.

Органът не е допуснал нарушение на административнопроизводствените правила като е вменил представянето на изрични доказателства в тежест на апликанта, тъй като последният не е дал е задоволително обяснение за липсата на доказателства и изявленията му са преценени като противоречиви и недостоверни – арг. чл. 75, ал. 3 от ЗУБ.

Оспорването като неоснователно следва да бъде отхвърлено.

Воден от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ оспорване по жалба на Б. Н. Н. срещу решение № 94/20.01.2026 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд